

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

к. е. н., доц. **Антонюк Н.А.**,
студент гр. Ф-01 **Кужель І.М.**
Сумський державний університет (Україна)

На сьогоднішній день необхідною умовою існування будь-якого підприємства є збереження його фінансової стійкості, яка постійно піддається впливу значної кількості різноманітних факторів. Фінансова стійкість дозволяє підприємству розвиватися в мінливих умовах зовнішнього та внутрішнього середовища та дає можливість здійснювати маневреність коштів, а також сприяє безперебійному процесу виробництва продукції та реалізації послуг. Саме аналіз фінансової стійкості дозволяє підприємству оцінити його здатність до виживання у випадку настання негативних змін в оточуючому середовищі, попередити банкрутство та визначити наскільки ефективно підприємство управляє своїм капіталом.

В сучасних умовах господарювання України, де спостерігаються негативні тенденції розвитку економіки – падіння темпів розвитку промисловості та сільського господарства, скорочення приросту національного прибутку, зростання цін, погіршення інвестиційного клімату, платіжна криза, нестійкий фінансовий стан більшості підприємств та висока ймовірність їх банкрутства, питання забезпечення фінансової стійкості підприємства є досить актуальними.

Проблемам забезпечення фінансової стійкості підприємства присвячено ряд наукових робіт зарубіжних та вітчизняних вчених, серед яких: Цал-Цалко Ю.С., Савицька Г.В., Шабліста Л.М., Білик М.Д., Бланк І.О., Шеремет А.Д. та ін., які досліджували економічну сутність поняття фінансової стійкості, її роль для діяльності підприємства, основні фактори впливу та можливі ризики, а також оцінку фінансової стійкості та механізми її забезпечення.

Розглядаючи діяльність українських підприємств за останні роки, прослідковується стійка тенденція до збільшення обсягів збитків та кількості порушених справ про банкрутство. За даними Держкомстату результат збиткових підприємств за 2014 рік у порівнянні з минулим роком зріс у 4,5 разів, а саме до 578,426 млрд грн.; кількість збиткових підприємств зросла на 5,5 щодо їх загальної кількості - до 40,1%. Найбільше збитків зафіксовано у таких галузях: операції з нерухомістю - у 8 разів, інформації та телекомунікацій - майже у 7 разів, професійної наукової і технічної діяльності - у 6,3 разів, охорони здоров'я та соціальної допомоги - у 5,3 разів, оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспорту - в 4,6 разів [1]. Станом на 01.10.2013 рік загальна кількість підприємств, які перебували в процедурах банкрутства, становила 12304. На початок 2014 року таких підприємств нараховувалось 13 642, що на 6% більше, ніж у 2012 році, та на 11,6 % – ніж у 2010 році [2]. За 2014 рік найбільшими банкрутами стали: Агрохолдинг «Мрія», Запорізький алюмінієвий комбінат, Чорноморський суднобудівний завод та Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат [3]. Тобто, бачимо необхідність удосконалення механізму забезпечення фінансової стійкості підприємств задля поліпшення їх фінансового стану та недопущення до банкрутства.

По-перше, розглянемо основні негативні чинники впливу на розвиток вітчизняних підприємств. Основними з них є неефективність законодавства, інфляційні процеси, низький рівень розвитку фондового ринку, посилення конкуренції, недоступність кредитних ресурсів та низький рівень впровадження інноваційних технологій. Для більшості підприємств основними проблемами при формуванні фінансової стійкості є переважання запозичених коштів над заходами щодо збільшення власного капіталу, наявність тривалої простроченої заборгованості, дефіцит грошових оборотних коштів, відсутність вільних грошових ресурсів на розрахункових, валютних та інших рахунках, що практично означає банкрутство підприємства.

Отже, для того, щоб підприємство й надалі успішно розвивалось та не стало банкрутом, необхідно вирішувати зазначені проблеми, що можливо за умов впровадження стратегічних підходів управління підприємством. Для цього необхідним є пошук оптимального співвідношення власного та позикового капіталу для забезпечення незначного фінансового ризику за максимальної величини рентабельності власного капіталу, оптимізація ліквідності підприємства, зменшення фінансових зобов'язань, збільшення грошових активів та оптимізація збутової політики підприємства.

1. Інформаційне агентство Уніан. Збитки великих та середніх підприємств України у 2014 році [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://economics.unian.ua/finance/1067097-zbitki-velikih-ta-serednih-pidpriemstv-ukrajini-u-2014-rotsi-sklali-ponad-400-milyardiv-griven.html>.
2. Самборський В.О. Актуальні питання фінансової безпеки держави [Електронний ресурс] / В. О. Самборський. – Харків, 21.02.2014. – Режим доступу: http://univd.edu.ua/general/publishing/konf/finbezpeka/78_samborskiy.Pdf.
3. Інтернет-сайт Вкурсе. Топ-5 банкрутств в Україні за 2014 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vkurse.ua/ua/business/top-5-bankrotstv-vukraine.html>.